

Aktuālais pasaules ekonomikā

2024. gada 16. - 20. decembris

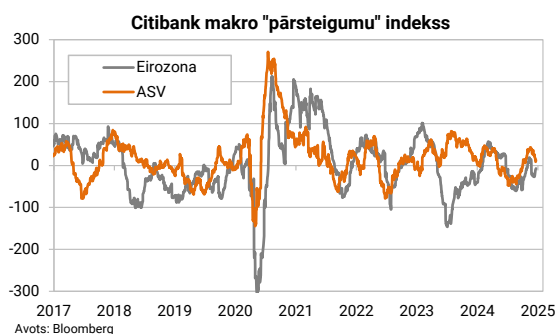
Simona Striževska

Ekonomiste

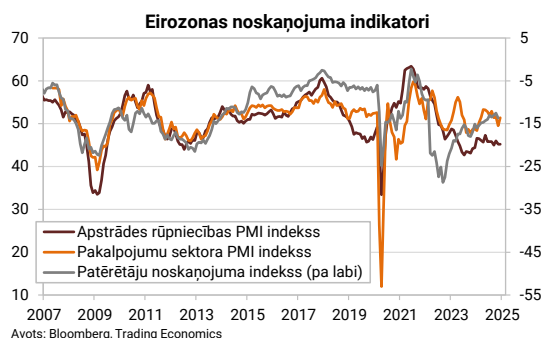
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Eirozonas biznesa sentiments decembrī nedaudz uzlabojies, gadu noslēdzot uz mazāk negatīvas nots.** Gada izskaņā pakalpojumu sniedzēju noskaņojums eirozonā atgriezās pozitīvajā zonā, arī šā gada lielāko daļu signalizējot par izaugsmi sektorā. Tikmēr ražošanas sektorā pēdējo 2.5 gadu laikā turpināja dominēt pesimisms un decembris nebija izņēmums. Jaunie pasūtījumi turpināja sarukt abos sektoros, turklāt kritums palika daudz izteiktāks ražojošajā sektorā. Ņemot vērā problēmas pieprasījuma pusē, uzņēmēji eirozonā piekto mēnesi pēc kārtas ziņoja par darbinieku skaita samazinājumu. Kopumā eirozonas kopējais PMI indekss kopš vasaras beigām nepārsniedza 50 punktu atzīmi, kas atdala ekonomikas izaugsmi no lejupslīdes.
- **Novembrī ASV rūpniecība turpinājusi atpauzēt no noturīgas izaugsmes tirdzniecības sektorā.** ASV mazumtirdzniecības apgrozījums nominālajā izteiksmē (bez auto un degvielas) pieauga par 0.2%, reģistrējot septīto kāpumu pēc kārtas. Gada griezumā izaugsme palika tuvu 4.0%. Tikmēr ASV rūpniecības apjomi novembrī pakrita par 0.1%, uzrādot trešo samazinājumu pēc kārtas. Uz leju kopējo ciparu pavilka energoresursu ieguves samazinājums, tikmēr ražošanas apjomu pieaugums par 0.2% bija mazāks nekā varēja sagaidīt pēc īstermiņa kavēkļu izzušanas (viesuļvētras, Boeing darbinieku streiks). Pēc samazinājuma novembra laikā naftas ieguve ASV jau decembra sākumā sasniedza jauno rekordlīmeni, pārsniedzot 13.6 milj. barelu dienā. Gada griezumā ražošanas sektorā turpinājās mērens atslābums, un izlaides apjomi novembrī samazinājās par 1% salīdzinājumā ar pērnā gada, kas atbilda arī ASV ražotāju ilgstošajam negatīvismam.
- **Ķīnas novembra ekonomikas dati raidījuši neviennozīmīgus signālus.** No pozitīvās puses Ķīnas nekustamā īpašuma sektora stabilizācija novembrī kļuva taustāmāka. Kopējā pārdoto mājokļu platība uzrādīja pirmo nozīmīgu pieaugumu gada griezumā pēc apjomīgiem kritumiem kopš 2021. gada pavasara. Arī mājokļu cenu kritumi mazinājās un lielākajās pilsētās reģistrēja pirmo kāpumu nepilnu 1.5 gadu laikā. Tikmēr ražošanas sektora izaugsme turējās spēcīga, apjomiem novembrī augot par 5.4% gada griezumā. Tas kopā ar noturīgu eksporta pieaugumu varētu liecināt par ASV uzņēmēju vēlmi papildināt Ķīnas produkcijas krājumus pirms ASV importa tarifu iespējamās ieviešanas pēc D. Trampa inaugurācijas nākamā gada sākumā. No negatīvās puses Ķīnas iekšzemes pieprasījums saglabājās vājš – mazumtirdzniecības apgrozījuma gada izaugsme novembrī sabremzējās līdz 3.0% no 4.8% oktobrī, arī importa kritums novembrī padziļinājās. Kopumā, Bloomberg Consensus prognozē, ka Ķīnas ekonomika 2025. gadā augs lēnāk – par 4.5% salīdzinājumā ar 4.8% šogad.
- **Decembrī ASV FRS pazeminājusi dolāru likmi par 0.25 procenta punktiem līdz 4.25-4.50% diapazonam,** kopējam samazinājumam šogad sasniedzot veselu procentpunktu. Salīdzinoši spēcīgs ekonomikas fons un augstākas inflācijas prognozes lika FRS 2025. gada prognozēs ierēķināt lēnāku likmju mazināšanu – par 0.50 procentpunktiem (pp) salīdzinājumā ar vēl septembrī prognozēto 1 pp. FRS 2027. gada beigās prognozē, ka likmes nostāsies pie 3.00 – 3.25% jeb par 0.25 pp augstāk nekā tika gaidīts septembrī. Arī tirgus dalībnieki sagaida, ka likmes kopumā varētu palikt augstākajos līmeņos tuvāko gadu laikā. Spriežot pēc fjučeru cenām, investori patlaban sagaida, ka FRS 2025. gada laikā mazinās likmes vienu vai divas reizes par 0.25 pp un ka tās nostabilizēsies 3.75%-4.00% līmenī. Gan FRS, gan Bloomberg aptaujātie analītiķi prognozē, ka ASV ekonomika nākamgad augs par 2.1%, kopējās inflācijas rādītājiem paliekot tuvu 2.5% apgabalam.
- **Pirms nedēļas arī ECB samazinājusi procentu likmes par 0.25 pp, depozīta likmei sasniedzot 3% apgabalu.** Arī eirozonā kumulatīvais likmju samazinājums šogad sasniedza 1 pp. Atšķirībā no FRS, ECB pazemināja nākamā gada prognozes, paredzot, ka IKP augs par 1.1% pēc 0.7% šogad, tikmēr inflācija pazemināsies līdz 2.1% no 2.5% 2024. gadā. Bloomberg aptaujāto ekonomistu prognozes ir līdzīgas. Salīdzinoši vāja izaugsme pie tuvu 2% inflācijas nodrošina ECB lielāku rīcības brīvību. Spriežot pēc fjučeru cenām, investori paredz, ka ECB 2025. gada laikā varētu mazināt likmes vēl par vismaz 1 procenta punktu, sagaidot, ka nākamā dažu gadu laikā ECB depozīta likme turēsies tuvu 2.00% līmenim. Kopā ar ASV likmju prognozēm, arī eiro likmju prognozes pagāja pēc FRS sēdes nedaudz uz augšu.

Makro pulss

Eirozonas pakalpojumu sniedzēji atgūst optimismu

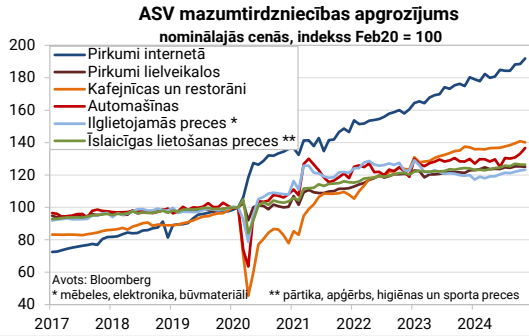
Kopējais sentiments eirozonā paliek mēreni negatīvs

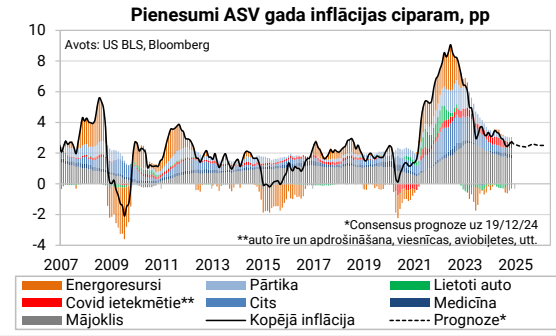
ASV ražošana lēni atkopjas no rudens saguruma

ASV tirdzniecība paliek uz izaugsmes trajektorijas

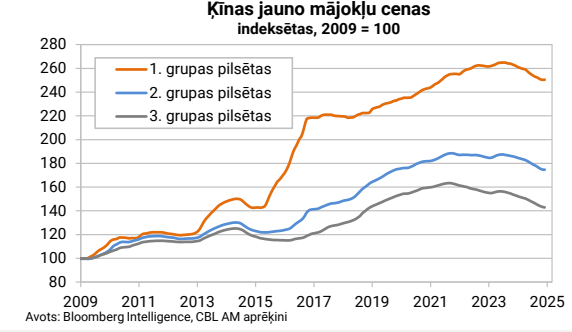
ASV pamatinflācija turas paaugstinātos līmeņos

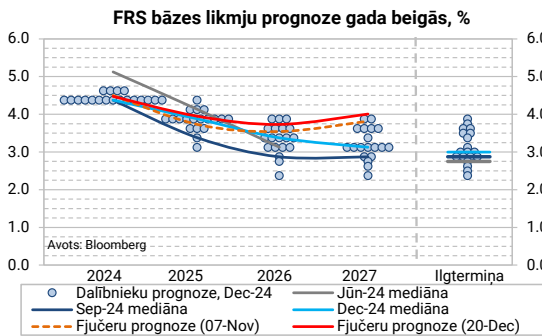
Ķīnas iekšzemes pieprasījums saglabājas vājš

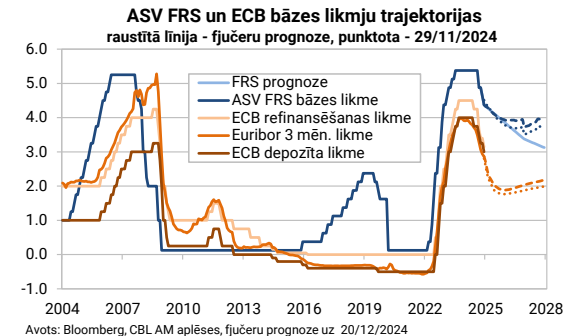
Ķīnas mājokļu tirgū vērojama stabilizācijas pazīmes

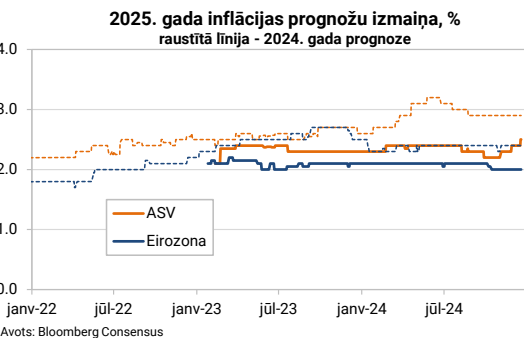
FRS nākamgad paredz lēnāku likmju mazināšanu

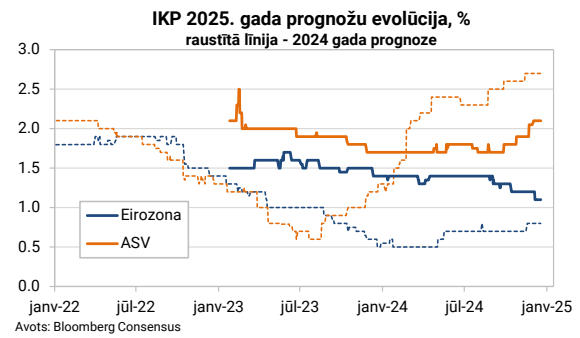
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 20.12.2024.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.